

OROSHÁZA VÁROS HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

Orosháza Város Helyi Választási Bizottság
109/2024. (V.24.) h a t á r o z a t a:

Orosháza Város Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása tekintetében, 2024. május 24-én megtartott ülésén Dr. Szabó Ervin a Közösen Orosháza Városáért! Lokálpatrióta Mozgalom nevében nyilatkozattételre jogosult, polgármesterjelölt (a továbbiakban: Kifogást tevő) által benyújtott kifogás tárgyában az alábbi I. fokú

HATÁROZATOT

hozta:

A HVB a kifogásnak részben helyt ad és megállapítja, hogy a Válaszd Orosházát! Egyesület, Demokratikus Koalíció, MOMENTUM Mozgalom, Magyar Szocialista Párt, Párbeszéd-A Zöldek Pártja jelölőszervezet (a továbbiakban: Jelölőszervezet), megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása, az e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, valamint a 144. § (7) bekezdését.

A HVB a választási kifogás előterjesztőjének azon kérelmét, amely a Jelölőszervezettel szemben pénzbírság kiszabását kezdeményezi, az eset összes körülményeinek figyelembe vétele alapján, valamint a Ve. 144. § (2) bekezdésre való hivatkozását, a mellékelten csatolt bizonyítékokon való fellelhetőség hiánya okán elutasítja.

A HVB a Jelölőszervezetet eltiltja a további jogsértéstől.

Felhívom a Jelölőszervezet figyelmét, hogy a kihelyezett választási plakátokat a jelen kampányidőszak végéig akként helyezze el, hogy károkozás nélkül eltávolítható legyen.

E határozat ellen a határozat meghozatalától számított legkésőbb harmadik napon - 2024. május 27-én 16.00 óráig - fellebbezést lehet előterjeszteni, melyet a HVB-nél (5900 Orosháza, Szabadság tér 4-6.) kell benyújtani, de a Békés Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz (5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.) kell címezni. A fellebbezésre megállapított határidő jogvesztő, az a határidő utolsó napján 16.00 órakor jár le.

A fellebbezés benyújtására az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet jogosult.

A fellebbezés írásban, illetve elektronikus úton nyújtható be.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell

- a) a kérelem alapját (jogsabálysértésre hivatkozással, választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozat ellen kerül benyújtásra),
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

INDOKOLÁS

I.

[A kifogás tartalma]

[1] A központi névjegyzékben szereplő jelölő szervezet nevében a Kifogást tevő 2024. május 21. napján 14 óra 36 perckor e-mail útján kifogást nyújtott be a HVB részére.

[2] A Kifogást tevő kifogása a következőket tartalmazza:

1. *„Dr. Sinóros Sándorné, mint a Demokratikus Koalíció, Momentum, MSZP, Párbeszéd képviselő jelöltjével szemben az alábbiakban ismertetett indokokra figyelemmel, mivel a kihelyezett plakátjaikkal megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti választás tisztaságára, és e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét és a Ve. 144. § (2) bekezdését. Ezen személy az öt jelölő Demokratikus Koalíció, Momentum, MSZP, Párbeszéd plakátját valamennyi jelölt fórumát tartalmazó szórólapot úgy helyezte el az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium előtt lévő villanyoszlopra, hogy azokat a Közösen Orosháza Városáért! polgármesterjelöltje, Dr. Szabó Ervin és képviselőjelöltje, Gigaczné Benke Ildikó plakátjaira helyezte rá. Egyrészt azzal eltakarva, azaz lefedve Dr. Szabó Ervin és Gigaczné Benke Ildikó plakátjait, illetve celluxot használva annak eltávolításakor károkozást fog megvalósítani. Dr. Sinóros Sándorné képviselőjelölt e villanyoszlopra két helyen is, azaz mindkét oldalt elhelyezte a DK, MSZP, Párbeszéd, Momentum szórólapját. Kéri ezen jogsértő helyzet azonnali megszüntetését a károkozás miatt pénzbüntetés és a továbbiakban a jogsértésektől való eltiltását a DK, MSZP, Momentum, Párbeszéd képviselőjelöltjének.”*
2. A kifogás alapjául szolgáló tényállás a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti, azaz a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvi követelményeit ugyancsak megsérti, hiszen befolyásolják a választói akaratot.

[3] Beadványa mellé 3 db (BB091F70-42D6-40A1-A458-8D74A7D90FF5.mp4; 693F2C62-9854-4E9B-9336-2C0B179E96EA.mp4; 4DA3BFFB-98CD-4498-8687-6B3DFD0B2E40.mp4) mobiltelefonnal készített videófelvételt csatolt, a Jelölőszervezet képviselő jelöltjének és Gigaczné Benke Ildikó Közösen Orosháza Városáért! képviselő jelöltjének plakátjáról. Két videón szerepelnek a Tánacsics Mihály Gimnázium előtti villanyoszlop két oldalán elhelyezett plakátok és rajtuk lefűzhető átlátszó genotherm tasakban az „utcaforum időpontjait tartalmazó felsorolás”. A harmadik felvételen látszik, amint valaki a tixo szalagot kézzel feltépi, bemutatva és egyben jelezve - a plakátokon a felületi sérülés okozását - a jogszabálysértés tényét.

[4] A 2024. május 21. napján benyújtott kifogást megvizsgálta és azt - figyelemmel a II. (6) –(8) bekezdéseire - érdemi vizsgálatra alkalmasnak találta.

[5] A HVB a mellékelt fényképek során megállapította, hogy a kifogás alapjául szolgáló tényállás megvalósult.

II.

[A Helyi Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[6] A Ve. 208. §-a alapján, kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

[7] A Ve. 209. § (1) és (2) bekezdései értelmében **a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen** a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. Folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

[8] A Ve. 2. § (1) bekezdése értelmében, a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- b) önkéntes részvétel a választási eljárásban,
- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- d) a fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,
- f) a választási eljárás nyilvánossága.

[9] A Ve. 140. § alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a

- a) plakát,
- b) jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- c) politikai reklám és politikai hirdetés,
- d) választási gyűlés.

[10] A Ve. 141. § szerint a kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

[11] A Ve. 144. § (1)-(7) bekezdései rögzítik, hogy e § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot. A plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét.

Plakát a kampányidőszakban – a (4)–(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető.

Plakátot elhelyezni

- a) magántulajdonban álló dolgon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő,
- b) állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő dolgon a vagyonkezelői jog gyakorlásának előzetes, írásbeli hozzájárulásával lehet.

Védett műemléki értéken, védett örökségi elemen, az építészeti örökség védett elemén, védett természeti területen és értéken, továbbá állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

A választási kampányt szolgáló önálló hirdetőberendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani, vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás költségét viselni.

[12] Jelölőszervezet – nem vitathatóan, amely a választási kifogás mellé csatolt videó felvételek tanúsága szerint egyértelműen bizonyított – megsértette a választási kampányeszköz elhelyezése során, a Ve. előzőekben idézett rendelkezéseit. Dr. Sinóros Sándorné képviselőjelölt plakátjának alsó bal oldalán elhelyezett és Gigaczné Benke Ildikó képviselőjelölt plakátjának középső felső részét eltakaró „utcaforum időpontjait tartalmazó felsorolás” került elhelyezésre, amely sérti a Ve. 144. § (7) bekezdését. A normatív szabályokba ütközés pedig nem hagyható oly módon figyelmen kívül, hogy a választási eljárásban érvényesülő alaptörvényi alapelvek

sérelmének fenntartása veszélyeztesse a választás tisztaságát, az esélyegyenlőség biztosítását.

[13] A fentiekre tekintettel a HVB megállapítja, hogy a választási eljárásban tapasztalható jogsértéseknél sok esetben nehezen lehet megállapítani, vagy szinte lehetetlen az elkövetőt, ugyanakkor a választási kampányeszköz elhelyeztetése mögött álló Jelölőszervezetek – éppen a választási kifogással érintett, választási plakát tartalma alapján – azonosíthatók. Ez pedig e határozat rendelkező részében megjelölt, a HVB eljárása alá vont Jelölőszervezetek.

[14] A Kúria Kvk.II.39.260/2022/5. számú végzésében a következőképpen értelmezte ezen alapelv érvényesülését: „a választás tisztaságának megóvása, mint választási alapelv megsértése a Kúria gyakorlatában legtöbbször valamely másik alapelvvel összefüggésben merült fel, de a választás rendjének, tisztaságának a választási folyamat egészét áthatóan érvényesülnie kell. A joggyakorlat ezen alapelv megsértése akkor merül fel, ha a vitatott tevékenység célja vagy eredménye a választópolgári akarat szabad kifejezésének korlátozása. A bírói gyakorlat alapvetően a szavazás titkosságával hozta ezt az elvet összefüggésbe (Kvk.VI.37.942/2016/2., Pécsi Ítéltábla Pk.VI.20.014/2014/3.), valamint a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás mellett a kampányeszközök adattartalma vonatkozásában hívta fel (Kvk.V.37.941/2016/3.).”

[15] A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapításánál, az a jogintézmény céljával és tartalmával való visszaélést jelenti. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető.

[16] A rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét a jogtudomány és jogalkalmazói gyakorlat alapvetően a polgári jogban a joggal való visszaélés tilalmának alapelvével összefüggésben munkálta ki. Ezekből a polgári jogi alapokból kiindulva vált a jogrendszer egészét átható általános alapelvvé, amelynek lényege, hogy a jogosultságok gyakorlása nem irányulhat a jog rendeltetésével össze nem egyeztethető célra, az alanyi jogok gyakorlása akkor számíthat törvényi védelemre és elismerésre, ha az a jogosultság rendeltetésének, céljának megfelelően történik. A polgári jog szabályai a joggal való visszaélés tilalmával összefüggésben, keret jelleggel rendelkeznek a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményéről, a bírói gyakorlatra bízva az alanyi jogok gyakorlásának esetről esetre történő rendeltetésellenessé minősítését. A Kúria ezt a követelményt a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú döntésében rögzítette. Kiemelte, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul.

[17] A (Kúria Kvk.II.37.307/2014/3.) választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. 144. §-ának rendelkezései irányadóak, egyéb jogszabály a választási plakát elhelyezését nem korlátozhatja. A választási szervek kizárólag az e rendelkezéseknek való megfelelést vizsgálhatják.

[18] A kifogást tevő a bíróság kiszabására vonatkozóan támasztott igényt, azonban a HVB ettől függetlenül is megvizsgálta a Ve. 219. § (1) bekezdés alapján, hogy adott esetben indokolt-e bíróság kiszabása jelen tényállás esetében. A HVB a bíróság kiszabásának mellőzése mellett döntött, tekintettel arra, hogy a fokozatosság elvének figyelembe vételét szem előtt tartva, a rendelkező részben foglalt - a jogsértő magatartástól való eltiltásban álló - döntéstől olyan eredmény várható, amely kellőképpen visszatartó erejű egyrészt a jogsértő állapot azonnali megszüntetésére és fenntartására, másrészt pedig újabb – akár más, a választási kampány és a választási eljárási törvény megsértésében álló - további jogsértéstől való tartózkodásra. A jogsértés bizonyítottan nem folyamatos és nem ismétlődő, hiszen abban az esetben van jelentősége annak, hogy az adott tevékenység későbbi végzése, a jogszabályokkal összhangban történjen.

[19] A HVB a benyújtott kifogás vonatkozásában, a bizonyítékok alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[20] A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontján, a Ve. 43. §-án, a Ve. 144.§ -án, a Ve. 208-209. §-ain, a Ve. 212. §-án, a Ve. 214. § (1) bekezdésén, a Ve. 218. – 219. §-ain alapul. E határozat ellen a fellebbezés lehetőségét a Ve. 221. § (1) bekezdése, a Ve. 223-225. §-ai, illetve a 345. § (2) bekezdés c) pontja biztosítja.

[21] A fellebbezés illetékmentességét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2. melléklet XIII. fejezet 8 pontja biztosítja.

[22] A határidő számítására, lejártára vonatkozóan a Ve. 10. § (1)-(3) bekezdése rendelkezik.

Orosháza, 2024. május 24.

Dr. Letavecz Ilona
a Választási Bizottság elnöke

